

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 134/21
Люксембург, 15 юли 2021 г.

Решение по дело C-795/19
Tartu Vangla

Естонското законодателство, съгласно което служителят в затвор, чийто слух не покрива минимално изискуемото ниво на слуха, е абсолютно невъзможно да остане на работа, и което не позволява да се провери дали този служител е в състояние да изпълнява функциите си, противоречи на правото на Съюза

Това законодателство създава дискриминация, пряко основана на увреждане

Близо 15 години ХХ работи като служител в затвора в Тарту (Естония).

През този период влиза в сила Наредба № 12 на правителството на Република Естония за изискванията за здравословното състояние на служителите в затворите и за процедурата за проверка на здравословното състояние, както и за съдържанието и формата на медицинските свидетелства. Тази наредба определя по-специално минималното ниво на слуха, приложимо за тези служители, и предвижда, че когато слухът е под този стандарт, това е абсолютна медицинска пречка за изпълнението на функциите на служител в затвор. Освен това посочената наредба не позволява при преценката дали са спазени изискванията относно слуха да се използват коригиращи помощни средства.

На 28 юни 2017 г. директорът на затвора в Тарту уволнява ХХ поради издаването на медицинско свидетелство, което удостоверява непокриването от ХХ на минималните изисквания за ниво на слух, определени в Наредба № 12.

ХХ подава жалба пред Tartu Halduskohus (Административен съд Тарту, Естония), като изтъква, че тази наредба води до дискриминация, основана на увреждане, която е в разрез по-специално с põhiseadus (Конституцията). След като тази жалба е отхвърлена, с решение от 11 април 2019 г. Tartu Ringkonnakohtus (Окръжен съд Тарту, Естония) уважава въззивната жалба на ХХ и установява, че решението за уволнение е незаконно. Тази юрисдикция също така решава да образува съдебно производство за контрол за конституционност на разпоредбите на споменатата наредба пред запитващата юрисдикция, Riigikohus (Върховен съд, Естония). Като отбелязва, че задължението лицата с увреждания да бъдат третирани по еднакъв начин с останалите лица, които са в сходно положение, и без дискриминация, произтича не само от Конституцията, но и от правото на Съюза, последният съд решава да отправи до Съда въпрос дали разпоредбите на Директива 2000/78¹ допускат такава национална правна уредба.

Съображения на Съда

След като констатира, че Наредба № 12 попада в обхвата на тази директива и създава разлика в третирането, пряко основана на увреждане, Съдът проверява дали тази разлика може да бъде обоснована въз основа на член 4, параграф 1 от Директива 2000/78, съгласно който държавите членки могат да предвидят, че разлика в третирането, основаваща се на характеристика, свързана с този признак, не представлява дискриминация, когато поради характера на засегнатите професионални дейности или в контекста, в който те се

¹ Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, 2000 г., стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 7).

упражняват, такава характеристика представлява основно и определящо професията изискване, при условие че целта е законосъобразна и изискването пропорционално. Доколкото тази разпоредба дава възможност за дерогиране на принципа за недопускане на дискриминация, Съдът припомня, че тя трябва да се тълкува стеснително.

Съдът по-специално отбелязва, че изискването да се чува добре, а оттам и да е покрито определено ниво на слуха, произтича от естеството на функциите на служителя в затвор, както са описани от запитващата юрисдикция, и приема, че поради естеството на тези функции и на условията за тяхното упражняване изискването слухът на този служител да покрива минимално изискуемо ниво на слуха може да се счита за „основно и определящо професията изискване“ по смисъла на член 4, параграф 1 от Директива 2000/78.

Доколкото **Наредба № 12 цели да опази сигурността на хората и обществения ред, Съдът констатира, че тази наредба преследва законосъобразни цели**; след това той проверява дали предвиденото от нея изискване слухът на служителя в затвор да покрива минимално ниво на слух, без при преценката дали е покрито това ниво да се позволява използването на коригиращи средства, и непокриването на което представлява абсолютна медицинска пречка за изпълнението на неговите функции и води до тяхното прекратяване, е подходящо за постигането на тези цели и дали не надхвърля необходимото за тяхното постигане.

По въпроса дали това изискване е подходящо, Съдът припомня, че дадена правна уредба може да гарантира реализирането на посочената цел само ако действително отговаря на грижата за последователно и систематично постигане на тази цел. Той обаче отбелязва, че при проверката дали са спазени стандартите за зрението, предвидени от тази наредба, същата наредба позволява служителят в затвор да използва коригиращи средства, докато тази възможност е изключена във връзка с остротата на слуха.

Колкото до въпроса дали споменатото изискване е необходимо, Съдът припомня, че **непокриването на минималното ниво на слуха, определено с Наредба № 12, е абсолютна медицинска пречка за изпълнението на функциите на служител в затвор, като това ниво важи за всички служители в затворите и няма възможност за неговото дерогиране. Освен това посочената наредба не допуска да се прави индивидуална оценка на способността на служителя да изпълнява основните функции на тази професия без оглед на факта, че той има слухово увреждане.**

Съдът припомня и задължението на работодателя, произтичащо от член 5 от Директива 2000/78, да вземе подходящи мерки, съобразно нуждите в конкретния случай, за да предостави възможност на лицата с увреждания да имат достъп, да упражняват или да се издигат в професията, освен ако такива мерки не представляват непропорционална тежест за работодателя. В тази насока Съдът констатира, че **Наредба № 12 не позволява на работодателя на ХХ, преди да го уволни, да провери дали могат да бъдат планирани мерки като използването на слухов апарат, освобождаването на това лице от задължението да изпълнява задачи, които налагат покриването на изискуемото минимално ниво на слуха, или пък назначаването на длъжност, която не налага да бъде покрито това минимално ниво, и не е изложена никаква информация за евентуалната непропорционална тежест, до която биха довели такива мерки.**

Следователно тази наредба изглежда е поставила изискване, което надхвърля необходимото за постигането на преследваните цели.

Съдът заключава, че член 2, параграф 2, буква а), член 4, параграф 1 и член 5 от Директива 2000/78 **не допускат национална правна уредба, съгласно която служителят в затвор, чийто слух не покрива определеното от тази правна уредба минимално ниво на слуха, е абсолютно невъзможно да остане на работа, и която не позволява да се провери дали този служител е в състояние да изпълнява посочените функции, евентуално след като бъде извършено подходящо приспособяване по смисъла на член 5 от тази директива.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение се публикува на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106